
ANADOLU'NUN HRİSTİYANLAŞTIRMA PROJELERİ

KUDRET ULUSOY

Batılıların "Doğu Sorunu" ya da "Şark Meselesi" diye adlandırdıkları sorun, kendi ifadeleriyle, Türklerin Anadolu'ya gelişleri ile başlar ve Avrupa'ya geçişleri ile devam eder. Bu sorunun çözümü de, Türklerin Avrupa ve Anadolu'dan sökülüp tekrar Asya'nın derinliklerine atılarak Anadolu'nun paylaşılmasına ve kutsal toprakların tekrar ele geçirilmesine ya da Türklerin Hristiyanlaştırılarak asimile edilmesine bağlanır. Bu sorunun çözümü kendilerine göre günümüze kadar hâlâ tam olarak çözülmez. Öte yandan, tarih boyunca her iki proje birlikte uygulamaya konulmakla birlikte, zaman zaman Osmanlının güçlü olduğu dönemlerde Hristiyanlaştırma projeleri, zayıf olduğu dönemlerde de paylaşım projeleri öne çıkar. Özellikle 1800'lü yıllardan itibaren Türklerin Avrupa ve Anadolu'dan atılarak Anadolu'nun paylaşılması projeleri uygulamaya konulur ve sonuçta Türkler; Avrupa'nın önemli bir kısmından, Mezopotamya'dan, Kuzey Afrika'dan atılarak, kutsal toprakların bir kısmı ele geçirilir, nihayet Anadolu'nun ortasına yani Polatlı'ya kadar gelinir. Dolayısıyla, bu projelerin hiçte hayal olmadığı, kısmen de olsa gerçekleştiği görülür.

Zira; Osmanlı İmparatorluğu'nun paylaşımı ile ilgili olarak, ünlü Fransız Tarihçi ve Filozof C.C.D. Volney 1788'de; " *İnsanın kendisini peygamber ilan etmesinde yarar yoktur. Olaylar olgunlaşmamışsa sizi hayalcilikle suçlarlar; söyledikleriniz gerçekleşmişse, herkesin Amerika'nın keşfinden sonra Kolomb'a dediği gibi; çok basitti herkes tahmin etmişti*" derler."

Fransa'nın İzmir Başkonsolosu C.D. Peyssonel aynı yıllarda; Osmanlı Sultanının kendi isteği ile Hristiyanlara sağladığı olağanüstü ayrıcalık ve tavizlere ışık tutarak, " *Bunlar başka hiçbir devletin*

vermediği kapitülasyonlardır. Türkiye büyük devletler arasında yer almanın tüm koşullarına sahiptir. Tek eksiği imkanlarını değerlendirecek büyük devlet adamından yoksun olmasıdır." diyordu.*

Diğer taraftan, Şark Meselesi'nin çözümü için Batılı din, devlet, sanat ve bilim adamları ile diplomatlar tarafından yüzlerce proje hazırlanarak uygulamaya konulur ve onlarca Haçlı Seferi düzenlenir. Hatta dünyanın hiçbir ülkesinin parçalanması ve paylaşılması için bu kadar çok proje hazırlanmaz. Hazırlanan projelerin tamamına yakını Vatikan'ın yani Papalığın etkisindedir. Bu konuda hemen hemen proje hazırlamayan Papa kalmaz. Bu Papalardan; IX. Leon, II. Urbain, VIII. Gregoire, II. Nicolas, II. Glease, II. Aleksandr, II. Calixte, III. Homosius, IV. Nicolas, III. Clement, III. Celestin, III. İnnocent, V. Nicolas, II. Pie, IV. Sixte, X. Leon ve V. Pius'un hazırladığı projeler oldukça önemlidir.

Osmanlıların yükseliş döneminde Papa Aeneas Sylvius Piccolomini tarafından 1463 yılında Fatih Sultan Mehmet'e yazılan bir mektupta; Fatih Hristiyanlığa davet edilerek, " *Vaftiz olacağın bir damla su seni Hristiyan yapacak, İncil'in hizmetine sokacaktır; bunu yaparsan, yeryüzünde senin şanını aşabilecek, gücüne eşit olabilecek hükümdar bulunmayacaktır.*" denir. * Yine, asıl adı Hippolyte Aldobrandini olan Papa VIII. Clement 1594 yılında hazırladığı projede; İstanbul'a (Konstantinopl) babadan oğla veraset yoluyla intikal ettirilecek bir Hristiyan Hükümdar yerleştirilmesini ve bu yolla Türkiye'deki halkların Katolik yapılmasını öngörür. Hatta Papa VIII. Clement, 5 Nisan 1603 tarihinde Sinan Cicala Paşaya bir mektup yazarak, (Vatikan'ın Gizli Arşivi No:57.f.57) Türk eyaletlerin alınmasını ve bunla-

rın Katolikliğe geçirilmesini ister. Ayrıca bu konuda İmparator Rodolphe ve İspanya Kralı ile anlaşacağını ve bunların kendisine silahla yardım edeceğini ifade eder. Rosny Baron'u ve Sully Dükü Maxime de Bethune'nün 1607 yılında hazırladığı ve daha sonraki yıllarda hazırlanacak projelere kaynaklık eden ünlü Sully projesinde; Avrupa'nın "*Avrupa Konfederasyonu*" adıyla tek çatı altında birleştirilmesi ve Rusya ile Türklerin bu konfederasyonun dışında tutulması teklif edilir. Ayrıca, Türklerin can ve mallarına saygı gösterilerek, kendilerine; mallarını, ya seçecekleri bir ülkeye taşımak ya da oturdukları ülkenin dinini kabul etmek hususunda seçim yapmaları için bir yıllık süre tanınır. Yani Türkler ancak Hristiyanlığı kabul etmeleri haline konfederasyona alınacaktır. Rusya'ya gelince onlar da Avrupa Birliğine girmeleri için gerekli olan zamanın geçmesini bekleyeceklerdir. Peder Joseph'i harekete geçiren büyük projenin amacı ise; "*imansızları Hristiyan yapmak ve kutsal yerleri (Kudüs) alarak orayı imansızlardan kurtarmak*"tır. Asıl adı Michel Febvre olan Peder Justinie'in 1682 yılında hazırladığı projeye göre de; tüm Hristiyanların imansızlara karşı birleştirilmesi ve bunların kendilerine zarar vermemeleri için, kendi dinlerine çekilmesi, yani Hristiyanlığa çekilmesi teklif edilir. Bunu yapmak için de; bu milletlerin (Türklerin) silah taşımalarının yasaklanması, tüm eyaletlerin başına bir Fransız Vali getirilmesi, din değiştirmeleri yönünde eğitilmeleri ve bütün vergi yükünün Müslümanların sırtına bindirilmesi suretiyle bıktırılması sağlanmalıdır. Böylece, bıktırılan Müslümanların Hristiyanlığa geçecekleri umulur. Hatta Türklerin; Greklerin ve Ermenilerin dinine değil, Katolik kilisesinin dinini kabul etmeye zorlanması önerilir. 1912 yılında İstanbul'un taksimi ile ilgili hazırlanan bir başka projede ise, Mösyö Ralf de Neriet, İstanbul'un (Konstantinpol) Papaya verilmesi ve kendisinin kesin olarak oraya yerleştirilmesi önerilir. Anadolu'nun Hristiyanlaştırılması konusuna Katoliklerle diğer Hristiyan mezhepler, özellikle Ortodokslar arasında derin görüş ayrılıkları vardır. Bu konuda

Katolikler ile Ortodokslar arasında büyük mücadeleler olur. Yazarı belli olmayan bir İtalyan Projesinde; (1571-1572) Hristiyan Hükümdarların, Katolikler ile sapık mezhep mensupları (diğer Hristiyan mezhepler kastedilmekte) arasındaki ihtilaflar dışında barış içinde bir arada yaşadıkları bu dönemden yararlanılarak Osmanlının yeryüzünden silinmesi istenir. Torsella adıyla tanınan ve Doğu ve Batı kiliselerinin barışmasını isteyen Venedikli Gezgin Marino Sanuto'nun 1306 yılında hazırladığı proje ile ilgili olarak; Ernest Renan, "*Sanuto (Katoliklerle Ortodokslar arasındaki) bölünmenin çok derinlere indiğini, Greklerin sıkıştıkları zaman Müslüman türbanını; Katolik papazın cüppesine tercih edeceklerini unutmaktaydı.*" der. Alman Dominiken Keşişi (1332) Brocard; Türklerin Anadolu'dan atılması için; Grekler, Rutenyalılar, Bulgarlar, Esclavonlar ve Ulahlar'la iş birliği yapmanın dini açıdan suç teşkil edeceğinden, önce bunların boyunduruk altına alınarak Ortodoks ayrılıkçılığına son verilmesini ve daha sonra birleşilerek Anadolu'nun paylaşılmasını önerir.*

Günümüze gelince; aralarındaki mezhep farklılığını bir tarafa bırakarak Avrupa Birliği konusunda anlaşacağı görüntüsü veren Hristiyan Batı Ligi; bundan sonra Türkleri Anadolu'dan sökülüp atması mümkün olmadığına göre; daha doğrusu doğuda sökülüp atılacak bir toprak parçası olmadığına göre, acaba Türklerin Hristiyanlaştırılması yönündeki projeleri mi öne çıkaracaklar? Bu konularda Vatikan'da, Avrupa ve ABD'de ne gibi yeni ve gizli projeler hazırlanıyor? Ünlü Sully projesi hala yürürlükte mi? Avrupa Birliği üyeliği, Kıbrıs konusu, Kuzey Irak ve Ege Adaları konusunda ne gibi gizli projeler hazırlanıyor? Bunların bir an önce gün yüzüne çıkarılarak karşı politikalar üretilmesi gelecek nesillere karşı vicdani bir görev olduğu unutulmamalıdır.

* Türkiyenin Paylaşılması Konusunda Yüz Proje,

T. G. Djuvara Ç:Pulat Tacar